ŚVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 181. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 22, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 22-го ВЕРЕСНЯ 1988 Ч. 181. РІК XCV.

А. Р. Андрейчук назначена до Комісії прав людини в ОН

Оттава. — Міністер закордонних справ Джо Кларк оголосив, що призначено А. Райнел Андрейчук на канадського представника до Комісії людських прав при Організації Об'єднаних Націй.

А. Р. Андрейчук під цю пору займає пост найвищого представника Канади до Кенії, з акредитацією до Уганди і амбасадором до Коморос буде й надалі виконувати свої дипломатичні обов'язки рівночасно з її новим призначенням.

А.Р. Андрейчук — уродженка Саскатуну, на Саскачеванському університеті здобула бакалявреат в 1966 році, а рік пізніше закінчила правничі студії і є членом саскачеванської правничої палати. Вона займала різнородні пости в провінційному уряді Саскачевану, включно з постом провінційного судді. Є активною в багатьох громадських організаціях та частим доповідачем на теми родини, жіноцтва і людських прав. Була делегатом на конференцію Об'єднаних Націй в справах жіноцтва і розбудови в 1969 році та на світову конференцію жінок Об'єднаних Націй в Копенгагені в 1980 році.

Проголошуючи номінацію А.Р.Андрейчук, Дж. Кларк підкреслив важливість з якою уряд Канади ставиться до прав людини, уважаючи їх невід'ємною частиною своєї закордонної політики. Він при тому зазначив, що А.Р. Андрейчук у зв'язку із теперішніми своїми обов'язками, буде брати активну участь в підготові наступної сесії комісії в лютому 1989 року і матиме ряд зустрічей з представниками канадських неурядових організацій.

Архів М. Менцінського передано до УВАН в Канаді

Вінніпеґ, Ман. — Славетний оперний співак Модест Менцінський (1876-1935) проживав в Швеції і в Стокгольмі, по його смерті лишився великий архів, яким заопікувалися його сини. Після смерти останнього сина архів опинився під опікою українських громади в Швеції, конкретно, під опікою її голови Богдана Залуги.

Вже довший час стояло відкритим питання де зберігати архів видатного співака. Вирішено, що найкраще в Канаді. До цього трапилася й добра нагода. У весняному академічному семестрі перебував в Стокгольмі на науковому відрядженні професор Манітобського університету Михайло Тарнавецький, дійсний член УВАН та одночасно голова Контрольної комісії.

До УВАН передано біля сотні різнородної документації цього героїчного тенора, що серед українських оперних зірок яскраво сяяв на початку цього століття та поряд з Олександром Мишигою та Соломією Крушельницькою захоплю вав своїм талантом вибагливу мистецьку публіку не тільки України, але й всієї Європи.

В архіві є листування й світлини визначних мистецьких кіл та персонажів його доби, різноманітні рецензії на його оперні виступи, як „Фіделіо", Бетговена, „Трістан та Ізольда", „Летючий Голляндець" Р. Вагнера, „Самсон і Даліла" Сен-Санса та численні інші.

Мистець виступав в Західній Европі в таких містах, як Кельн, Франфурт, Гамбург, Берлін, Амстердам, Брюссель, Лондон, Париж, Відень та в численних містах Італії.

Коли місцеві шведські приятелі справляли в Стокгольмі його „круглу дату життя" — добігало шістдесятиліття, і попросили його, щоб він заспівав щось, що найдорожче його серцю, він виступив з в'язанкою українських народних пісень, а під кінець заспівав Лисенкове „Мені однаково".

Після впорядкування архів буде доступний для студій.

Олімпіяда проходить спокійно

Карч Кіралі, американський відбиванкар мадярського роду, змагається в збірній ЗСА на Олімпіяді в Сеулі, Південна Корея.

Сеуль, Південна Корея. — Тут в п'ятницю, 15-го вересня ц.р., при соняшній погоді у вщерть виповненому новозбудованому стадіоні під звуки народної музики відкрито XXIV Олімпійські Ігрища. Відкриття цієї Олімпіяди було дуже відмінним від голосних точок відкриття Олімпійських Ігрищ у Лос Анджелесі 1984 року. Південні корейці дали глядачеві охайну, чутливу і ніжну програму відкриття, що підкреслювала теми простору, відкритости і заміння.

В Америці можна спостерігати ці ігрища завдяки телевізійній мережі Ен-Бі-Сі, яка вміло і відповідно приготовилася до свого завдання, бо, Олімпіяді присвячено 179 і 1/2 години. Головним заповідачем і кореспондентом передачі з Сеулу є Браєн Гамбел, а йому асистує цілий ряд спортових журналістів і експертів.

Все ж таки треба ствердити, що південні корейці зуміли величаво і естетично поставити цей спектакль, що кожному залишиться в пам'яті. Не тільки величавістю і високим технічним умінням понисалися вони, але також і окремими моментами, що в глядачів залишили приємне почуття естетики, радости, приязні. До таких моментів можна зачислити сотні молодих учнів і студентів, які на стадіоні вивели віддзнаку Олімпійських Ігрищ і привіт корейською та англійською мовами, або коли 76-літній Сон Кії Чунг біг з олімпійським смолоскипом — цей самий, що на Олімпійських Ігрищах 1936 року в Берліні був змушений змагатися і здобув золоту медалю під прапором тодішнього окупанта Японії, одначе постійно зазначував, що він кореєць, а при гранні японського гимну йому як першому, схилив голову на знак протесту.

У загальному, країна була добре приготована до Олімпіяди, зокрема під оглядом безпеки. У перших чотирьох днях не було жадних інцидентів, а „професійні демонстранти" — студенти, не допускають до стадіонів. Змагання проходять у 24'ох видах спорту, з участю біля 10.000 змагунів і змагунок.

Внук Л. Брежнєва нарікає на шикани

Москва. — Пресове агенство Ройтерса інформує, що внук колишнього совєтського керівника Леоніда Брежнєва, Андрей Ю. Брежнєв, 27-річний працівник в міністерстві закордонних справ СССР, скаржиться, що через його прізвище він має багато неприємностей не тільки на роботі, але також на вулиці, серед молодших і старших громадян, тимбільше, що офіційні засоби масової інформації виступають тепер частіше з критикою політики „застою". Він каже, що його дід вважав себе „півбогом", любив похвали і нагороди, але у родинних справах він цілковито втратив контролю над своєю дочкою Галиною, яка не тільки чотири рази виходила заміж, але кожного із своїх чоловіків вводила в блуд і судові клопоти. Між іншим, теперішнього її чоловіка, колишнього першого заступника міністра внутрішніх справ за брежнєвського владування Юрія Чурбанова, судять у Москві за хабарництво, перекупство і надужиття владою та присвоєння державного майна.

А. Ю. Брежнєв запитує: „Чому ми продовжуємо плекати форму ненависти до родин тих лідерів Совєтського Союзу, які вже давно покинули історичну сцену, або відійшли з цього світу?" Свого листа в цій справі А. Брежнєв опублікував в газеті „Московскіє Новости".

„Я тепер є дорослою незалежною від інших членів родини людиною, нічим не пов'язаною з минулими подіями і чому моє прізвище має стояти на перешкоді у багатьох ситуаціях", — каже внук генерального секретаря, батько якого, Юрій Брежнєв, був свого часу першим заступником міністра закордонної торгівлі. Внук не вірить, що його дід ввів до компартії і уряду систему „кумівства".

Але його заява розходиться з іншою статтею опублікованою тиждень раніше

(Закінчення на стор. 3)

У НАГІРНОМУ КАРАБАХУ ЗНОВУ НЕСПОКІЙНО

Москва. — Як повідомило пресове агентство ТАСС, у неділю, 18-го вересня, у Нагірному Карабаху відбулися сутички між вірменами і азербайджанцями, під час яких 27 осіб були поранені, 17 з них тяжко. У короткому повідомленні сказано, що сутичка сталася в селі Каджалі недалеко від Степанакерту.

Неназваний редактор відділення ТАСС у Єревані повідомив телефонічно кореспондента агентства Асошієйтед Пресс, що зі загальної кількости постраждалих 19 були вірменами, при чому багато з них були поранені вогнестрільною зброєю. За словами цього редактора, лише азербайджанці користувалися вогнестрільною зброєю.

Судячи з окремих повідомлень, події розвивалися в такий спосіб. На мітинг, що відбувся у Степанакерті, прибула група вірменів із Каджалі, яка повідомила, що азербайджанці кидали каміння в автобус з пасажирами-вірменами. Потім частина учасників мітингу подалася громити доми азербайджанців у Степанакерті, а решта добралися до Каджалі, де і сталися основні події.

Мати відомого вірменського правозахисника Мовсеса Горгісяна повідомила телефонічно, що кількість поранених була ще більша, ніж сказано у повідомленні ТАСС. Аліса Горгісян заявила також, що кілька осіб були вбиті.

Мешканці Степанакерту оголосили страйк протесту, який повинен був закінчитися у понеділок, але у зв'язку з подіями, що сталися, страйк продовжено на невизначено довгий час.

У понеділок увечорі в центрі Єревану відбулася багатотисячна демонстрація, учасники якої вимагали скликання позачергової сесії Верховної ради республіки.

М. Ґорбачов вдається до хитрощів

Москва. — У п'ятницю, 16-го вересня в Красноярськ совєтський генсек Міхаіл Горбачов виголосив промову під кінець п'ятиденної поїздки по красноярському краю. В ній багато уваги приділив новим совєтським пропозиціям з питань безпеки.

Совєтське агентство ТАСС поширило зформульовані в промові Ґорбачова „сім принципів совєтської зовнішньої політики" в районі Азії і Тихого океану. Ґорбачов пообіцяв, що СССР відмовиться від своєї найбільшої військово-морської бази у В'єтнамі, якщо ЗСА відмовляться від своїх баз на Філіппінах. Крім того, совєтський лідер оголосив, що не має наміру збільшувати чисельність атомної зброї в районі азійських і тихоокеанських країн, і закликає до цього Америку та інші держави.

У своєму виступі Ґорбачов приділив багато уваги питанням поліпшення взаємин з Китаєм. Останнім часом китайські керівники повідомляли, що СССР поступово усуває перешкоди, котрі є на шляху до проведення совєтсько-китайської зустрічі на вершинах. Однак перспективи проведення такої зустрічі між Ґорбачовим і Жао Зіянгом досі невияснені. Горбачов також звернув увагу, що суперечка навколо совєтського радару, котрий будується в Красноярському краю, стала на перешкоді совєтсько-американських переговорів про редукцію стратегічних озброєнь.

„Щоб покласти край сумнівам, — заявив генсек, — Совєтський Союз запропонував створити там Центр міжнародного співробітництва дослідження космосу в мирних цілях".

Президент Роналд Реґен ухильно зареагував на пропозицію Горбачова щодо військових баз на Філіппінах, та у В'єтнамі, покликавшись на те, що хоче детально вивчити ініціятиву генсека. З приводу красноярської радарної споруди представник Білого Дому Марлін Фицвотер сказав журналістам, що пропозиції Горбачова непереконливі.

АРҐЕНТИНЦЯ ОБРАЛИ ПРЕЗИДЕНТОМ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ООН

Ню Йорк. — Делегати членських держав Організації Об'єднаних Націй, які прибули до Ню Йорку для участи у 43-ій сесії Генеральної Асамблеї, обрали у тайному голосуванні, бальотами, арґентинця, міністра закордонних справ тієї країни Данте Капуто президентом Асамблеї на почесний і пристижевий пост за який змагався також кандидат Караїбських країн, делегат країни Барбадос Дейм Ніта Барров. Арґентинець Капуто отримав 91, Барров 12 голосів. 79 потрібно, щоб виграти вибори.

Боротьба за цей символічний пост викликала деякі протести країн караїбського обширу, які вважають, що їх зумисно ігнорують і що вони немають належної репрезентації у цій міжнародній організації, не тільки під час Генеральної Асамблеї, але також в генеральному секретаріяті, Раді Безпеки та численних агенціях ООН тут, в головній квартирі і за кордоном.

Караїбські і латиноамериканські країни належать в ООН до одної групи і їм дається можливість кожних п'ять років висунути свого кандидата на пост президента Генеральної Асамблеї. Арґентина досі не мала ще такої можливости.

Як відомо, президент Генеральної Асамблеї, з допомогою своїх заступників і допоміжного персоналу, керує сесіями, які звичайно тривають три місяці, репрезентує ООН на прийняттях і прийняттях голів держав, президентів, прем'єр-міністрів, міністрів закордонних справ, які звичайно у великих кількостях приїжджають до Ню Йорку.

У понеділок, 26-го вересня, відбудеться перша церемоніяльна сесія Генеральної Асамблеї, на якій на пополудневій сесії довшу промову виголосить президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реґен.

Політичні спостерігачі підкреслюють, що міністер закордонних справ Арґентини Д. Капуто отримав підтримку делегатів Західньої і Східньої Европи, частини Латинської Америки і Азії. Велика кількість делегатів Великобританії і Британського коммонвелту від дали свої голоси для арґентинця. Д. Капуто є великим прихильником політики теперішнього президента Арґентини Рауля Альфонсіна і від часу приходу його до влади Капуто очолює міністерство закордонних справ.

Важливою справою під час тривання нарад Генеральної Асамблеї буде обговорення нового бюджету ООН. Бюджетова комісія, яка працює вже від якогось часу над цією справою, вже випрацювала прелімінарний бюджет в сумі 1,763 біль. дол. на протяг дворічної діяльности ООН.

На форумі Генеральної Асамблеї виступатимуть голови держав, між ними президент Франції Франсуа Міттеран, прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер та інші.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНГТОНІ КРАЙОВА академія наук скликала спеціяльну конференцію, щоб простудіювати справи здоров'я у безпритульних, бо Конгрес зажадав звіту у цій справі. Одначе велика кількість експертів, присутніх на цій конференції, гостро запротестувала проти процедур уживаних академією, які не дозволили на повний вислів думок в цій справі. Вони запротестували проти того, що їм не дано змоги висловити „їхнього почуття сорому і безрадности" у справі жалюгідного становища бездомних в Америці.

XXIV ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА проходять у повному розгарі в столиці Південної Кореї, Сеулі. Американські змагуни вспіли вже здобути кілька перемог у різного рода спортових конкуренціях: у плаванні золоту медалю здобула Дженет Евенс, у показовому змагу бейсболу Америка перемогла Південну Корею висідом 5-3. Ґреґ Луґаніс, здобув золоту медалю у скоках з низької дошки, не зважаючи на те, що на початку змагань розбив собі голову і рана потребувала чотири шви. Крім того на рахунку Америки вже є срібні і бронзові медалі.

ЧИМ БЛИЖЧЕ ДО ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ виборів, тим гострішi перепалки передвиборчої кампанії поміж обидвома кандидатами. Демократичний кандидат Майкл Дукакіс виступив зі заявою, що добробут за президента Роналда Реґена вимагає зарібкової платні двох осіб в родині, як також й те, що економіка значно погіршиться з „чотирма додатковими роками „реґаноміки" без Реґена". Натомість віцепрезидент Джордж Буш обвинувачує свого противника у намаганнях поділити Америку на два табори — багатих і бідних — і переконати виборців", що все в Америці є погане".

АМЕРИКАНСЬКА ПРИБЕРЕЖНА сторожа дальше бере активну участь в розшукуванні потерпілих від гурагану „Ґілберт". Одинокою особою, якого треба було евакувати був тексасець, якого гураган там застав. Але прибережна сторожа дальше допомагає розшукувати тіла загиблих під час цього нещастя у прикордонних місцевостях північного Мехіко.

НА ПІДСТАВІ НЕОФІЦІЙНИХ взаємовідвідин поміж В'єтнамом і ЗСА, існують надії на поліпшення і відновлення зв'язків поміж обидвома країнами. Не тільки збільшилось число відвідувачів з Америки до В'єтнаму, але майже подвоїлись дозволи для відвідин рідних, які залишились у В'єтнамі, американськими громадянами в'єтнамського походження. Може найбільше помітним мірилом поліпшення взаємовідносин є відвідини деяких напів офіційних осіб з комуністичного В'єтнаму, як ось письменника Ле Лю, який перебував цілий місяць у Бостонському університеті.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Крайового управління аеронавтики і дослідження простору заявили, що члени цієї агенції співпрацювали з ізраїльтянами над різнородними проєктами пов'язаними з простірними полетами, але не давали жадної допомоги ізраїльському сателітному проєктові.

ЕКСПЕРТИ СІЛЬСЬКОГО господарства заявляють, що дощі спонукані гураганом „Ґілберт" вирoдовж останніх кількох днів дуже допоможуть осінньому засівові збіжжя в деяких околицях. Одначе ці ж самі знавці твердять, що потрібно більше дощу, щоб мати багатий урожай в наступному році.

ВИСЛІДИ СТАНДАРТНИХ іспитів серед муринських учнів середніх шкіл ЗСА є кращі цього року. На базі цих іспитів багато вищих наукових установ приймають студентів і таке покращання серед муринських учнів дасть можливості більшій кількості з них вступити до університетів. Мова про іспити Ес-Ей-Ті та Ей-Сі-Ті.

У СВІТІ

ҐЕННАДІЙ ҐЕРАСІМОВ, представник міністерства закордонних справ СССР, виступаючи на зустрічі із закордонними журналістами заявив, що шведський дипломат Рауль Валленберг, який під час Другої світової війни врятував життя багатьом тисячам мадярських жидів, помер в тюрмі в липні 1947 року. Згідно з поясненням Ґерасімова, в 1957 році в архіві Луб'янської тюрми було знайдено звідомлення, адресоване на ім'я тодішнього міністра державної безпеки Віктора Абакумова, підписане керівником санітарної частини тюрми Смольцовим. Там говориться, що Р. Валленберг помер у тюремній келії від серцевої атаки. Справу Валленберга Ґерасімов підніс не припадково. Представники ЗСА, Канади, Великобританії, Швеції, Швайцарії і Мадярщини запитували у Відні на конференції европейської безпеки совєтських представників, де подівся Валленберг.

З ЄРУСАЛИМУ ПОВІДОМИЛИ, що Ізраїль запустив у стратосферу першого свого сателіта і цей випадок матиме велике значення для Ізраїля не тільки морального, але також практичного порядку. Держава, яка є загрожена арабськими сусідами і у зв'язку з цим мусить вдержувати на поготові велику армію та дбати про модерне її випосаження, цим експериментом із запуском ракети, може частинно унезалежати себе від достав модерної зброї З'єднаними Стейтами Америки й іншими індустріяльними країнами. Ракета „Єрихон-2" спосібна доставити атомову боєголовку на віддаль 900 миль, — кажуть спеціялісти і авторитетний журнал „Інтернешенал Діфенс Рів'ю".

АКРЕДИТОВАНІ В КИТАЙСЬКІЙ Народній Республіці кореспонденти інформують, що економіка цієї держави може значно сповільнитись з огляду на розбіжність думок між китайськими лідерами. Не зважаючи на все ще існуючий авторитет 85-річного колишнього впливового політика і партійного діяча Денг Шіопінга, у тіні якого зробив свою партійну і урядову кар'єру теперішній керівник Китаю Жао Зіянг, авторитет обидвох, якщо йдеться про нову економічну політику, почав зменшуватись. Молодша генерація партійних діячів, велика частина яких студіювала поза кордонами батьківщини і приглядалась до технологічного прогресу західних демократичних держав, домагаються приспішення економічних реформ і обладнання модерною технологією китайських підприємств. До революційних перетворень в економіці не готові старші члени Центрального Комітету комуністичної партії Китаю і тому між цими двома групами існує непорозуміння, яке може негативно відбитись на загальному господарському стані. Заповіджений пленум компартії на листопад цього року повинен вирішити хоч частину з названих проблем.

Пластовій станиці у Вінніпеґу — 40 років

Вінніпеґ, Ман. (ХВФ). — Тут, у цьому серці української Канади, де красується світла, простора і чепурна пластова домівка від 19-го до 21-го серпня відбулася небуденна і до деякої міри відмінна імпреза.

Небуденною була вона в першу чергу тим, що велика кількість учасників цієї імпрези — це не місцеві громадяни, а радше друзі і подруги з багатьох міст Америки й Канади. Друзі й подруги вони одне одному, бо це пластова братія з'їхалася з усіх закутків, щоб спільно і святочно відзначити 40-ліття заснування пластової станиці у Вінніпеґу, а для багатьох це теж й 40-літній ювілей їхнього приїзду з европейських берегів у канадські прерії.

Згідно зі записками у станичній хроніці, перші організаційні сходини станиці відбулися вже у травні 1948 року, що їх скликав на доручення Крайової Пластової Старшини, пл. сен. о. Володимир Івашко, він же й перший станичний новозаснованої станиці. Зайвим буде писати про те, що таке Пласт, бо про це наші читачі вже не раз мали змогу читати, але відтак нам доцільним зацитувати англомовну місцеву газету „Фрі Прес Вікпі" з 7-го серпня ц.р., де написано: „Це було 40 років тому, незабаром після Другої світової війни, як українці, емігруючи до Манітоби і ті, що повернулися з війни, постановили тут відновити відділ популярного руху молоді заснованого лордом Бейден Повеллом — організацію молоді, що хоча мало відома в їхній батьківщині Україні, скоро поширювалася, перед вибухом цього світового конфлікту".

І так відновлена в таборах переселення організація української молоді Пласт, що постала в Україні в 1912 році і заборонена на українських землях кожним окупантом, поновила свою працю у вільній Канаді.

Святкування проходили згідно з приготованою заздалегідь програмою Організаційного Комітету.

В п'ятницю, 19-го серпня, о год. 7-ій вечора у Пластовій домівці розпочалася рес

(Закінчення на стор. 3)

Обгортку однодніваки виготовив ст. пл. Богдан Коваль

ЗУСТРІЧ ДИВІЗІЙНИКІВ В ЛІҐАЙТОНІ

Ліґайтон, Па. — Тут в суботу, 24-го вересня ц.р., на Оселі ім. Ольжича о год. 2-ій по полудні відбудеться традиційне печення барабулі, яке кожного року влаштовує Станиця Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА в Ліґайтоні і Філядельфії. Опісля о год. 9-ій вечора забава при звуках оркестри Богдана Гірняка, аранжером якої буде Мирослав Прончак.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Буш і Дукакіс — два протилежні бігуни

Місячник „Рідерс Дайджест" (16,610,000 накладу) перевів з двома теперішніми кандидатами на нового президента інтерв'ю, завдаючи кожному з них те саме питання. „Ню Йорк Таймс" (1,010.000 накладу) за дозволом від „Рідерс Дайджесту" передрукував з жовтневого числа цього журналу більшу частину цього інтерв'ю, яке в числі „Ню Йорк Таймсу" з 14-го вересня ц. р. появилася на повних двох великих сторінках цього щоденника під заголовком „Їхня перша дебата".

Перечитавши докладно цей величенький елябoрат (20 запитів і відповідей) найкраще затямився запит: „Що було у вашому житті найболючіше і як ви це перенесли?" Буш відповів: „Смерть моєї дитини-дівчинки". Лікар сказав батькам, що дівчинка хворіє левкемією (пістряк крови) і можна її лікувати без надії на видужання, або залишити на волю Божу. Батьки лікували дитину, але за півроку вона померла. Джордж Буш покликається на свою дружину і на віру з Бога, що допомогли йому пережити той удар. А Дукакіс відповів на той сам запит: „Моя програ у правовиборах на губернатора стейту Массачуссетс у 1978 році". Які характеристичні дві відповіді: один із них — людина, батько і голова родини, — другий — амбіціонер і кар'єрист.

Але и деякі інші запити та відповіді кидають яскраве світло на світогляд і політичну програму, на кваліфікації і досвід кожного з цих двох кандидатів. На запит: „Чи будете підтримувати схвалення конституційного Додатку, щоб привернути молитву у школах" — Буш відповів — „так", Дукакіс — „ні". На запит: „Чи будете підтримувати (протикомуністичну) партизанку у Нікараґуа, Буш відповів — „так", Дукакіс — „ні". На запит: „Чи кандидат буде підтримувати дальші досліди над здобуттям стратегічної зброї проти ворожих ракет Буш відповів — „так", Дукакіс застерігся, що ці проєкти треба скоротити до стану з 1983 року. У принципі Буш є проти жіночих абортів, Дукакіс — „за". Запитані, які кваліфікації і досвід має кожний із них у справах закордонної політики, Дукакіс запевняв, що він „цікавився закордонними справами", а Буш пригадав, що він мав відомості про засекречені чужинецькі справи, як директор централі закордонної розвідки Сі-Ай-Ей, був амбасадором в Організації Об'єднаних Націй і амбасадором у суходільному Китаї. На запит щодо заведення нових податків Буш відповів — „ні", Дукакіс крутив і врешті признав, що їх заведе, „як треба буде". У тому інтерв'ю виявилося, що Буш є прихильником заведення кари смерти, особливо на гуртових продавців наркотиків. Дукакіс взагалі — „проти". Дукакіс твердив, що Буш, як віцепрезидент винуватий, що не спротивився рішуче продажеві транспорту зброї Іранові, Буш заявив, що він не відпекується відповідальности, як член Крайової Ради Безпеки, яка започаткувала й переводила цю гру, але звернув увагу, що він вважав і вважає, що не було нічого злого у спробі шукати зв'язку з більш поміркованими колами в Ірані. Що ж стосується зрівноважування бюджету, то Дукакіс в першу чергу заповідає значне скорочення бюджету на оборону — він є проти згаданої протиракетної зброї, проти будови нових бомбардувальників, проти будови нових військових кораблів...

Якщо ще хтось мав сумнів, чи правдою є, що Майкл Дукакіс належить до лівого ліберального крила Демократичної партії та що не має ніякого знання ані досвіду в закордонно-політичних справах, то проголошений у „Ню Йорк Таймсі" документ чорним по білому потверджує цю політичну характеристику Дукакіса. І тому сумно стає при читанні цього довгого елябoрату — повних дві сторінки „Ню Йорк Таймсу", бо пригадується історична істина, що лівий лібералізм був нещастям для Америки і всього вільного світу. Джордж Буш не є реакціонером, він „лівіший" за Роналда Реґена і тому вибрав Дена Квейла, правого консерватиста, як кандидата на віцепрезидента. Але є традиціоналістом, людиною віручою, є людиною простолінійною і має величезний досвід однаково у справах внутрішньої політики, як особливо закордонної. Джордж Буш і Майкл Дукакіс — це два протилежні бігуни. Було б нещастям для Америки і вільного світу та тріюмфом для Москви і всіх недовірків та „рожевих", якби губернатор стейту Массачусетс став мешканцем Білого Дому. Він і його пропаґандисти твердять у платних телевізійних реклямах, що він має великий „лідерський хист". Повірити в це годі.

Михайло Кучер

ПОЛЬСЬКА ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ВІЛЬНОГО СВІТУ

Справді ця лекція не нова. Москва протягом 70-ти років попереджає вільний світ про те, що його чекає, але світ не слухав, або погано інтерпретував події.

Англійська преса у польських подіях — проголошення військового стану — вбачала наслідування південноафриканських подій. Тоді військова хунта відсунула від влади немічну комуністичну партію. Такого випадку досі не було. Або ще простіше пояснення Кремль „змусив" Ярузельського проголосити воєнний стан. А коли „змусив", то взагалі немає винних. Гітлер також „змушував".

Большевики після осягнення влади 1918 року для свого зміцнення вживали чужу військову силу — полонених з Першої світової війни. А було їх сотні тисяч виконавців большевицького терору.

Для опанування комунізмом даного народу Кремль завжди уживає охочих до того з-посеред місцевого населення. Більшість народу завжди пасивна. Кремль „примусив" Ярузельського, а де ж була польська армія, міліція, штурмові відділи? Чому Кремль зразу знайшов півмільйона виконавців своєї політики.

Польща під демографічним оглядом майже одностайна, не має великого чужонаціонального населення. Нарід релігійний. Не було в Польщі охочих до терору совєтських комсомольців 20-их років, які з сокирами рушили на церкви. Були ж серед поляків такі, які охоче 1945 року ліквідували власну Крайову Армію. Наприклад Солженіцин причини капітуляції перед комунізмом бачить не в окремих пасивних народах, але в універсальному метафізичному злі комунізму. Комуністична партія Франції нараховує кілька мільйонів членів. Має комуністів Італія, Еспанія, Великобританія. Вільне людство охопила слабість, інерція, летарг, який будує дорогу для комунізму.

Можна сподіватись, що Польща витримає натиск Москви, а навіть стримає похід комунізму на Захід.

Війну афганського народу із збройною окупацією Москви майже забуто. Вона псує спокійне травлення переладованого західнього шлунка. Троцький при владі писав, що дорога до Берліну веде крізь Афганістан. Ленін ще перед Жовтневою революцією у Швайцарії мріяв про окупацію Індії, а Польща, може найбільш волелюбна нація сама бореться на очах Заходу. Польський грудень 1981 року — проголошення воєнного стану — добра пригадка для Европи.

Дуже багато пишеться про те, що комуністична ідеологія мертва, тому нема причини дуже турбуватися. Поки совєтська ідеологія згине, вона може багатьох погубити. За становище в Польщі відповідають всі комуністичні партії світу, включно із соціялістичними. „Солідарність" черпала силу не з соціялізму, а з християнства. Совєтська ідеологія мертва, але досі перемагає в країнах Третього світу.

Якщо якийсь президент чи прем'єр міністер хоче боротися з совєтською небезпекою, парлямент йому не дозволяє, або робить великі перешкоди. Всі переговори і всі умови завжди були корисні тільки комуністам від Ґенуї (1922) через Ялту аж до Гельсінок. Демократії Заходу воліють жити ілюзіями. Гедоністичне консумпційне суспільство Заходу із розхитаною родиною, наркоманією, здебільшого атеїстичне, втратило інстинкт самооборони. Захід спокійно десятками років спостерігав, що діється на схід від Бугу. Тепер Буг пересунувся на Ельбу. Щоправда маємо емоції. Недавно прем'єр Швеції сказав, що справа Польщі — це справа цілого шведського народу. В церквах люди молились за Польщу, священики в проповідях згадували, збирали гроші. Артисти робили ґаля виставки на користь Польщі. Почта не брала оплати за пачки, висилані до Польщі. Харитативні організації Швеції зібрали для потребуючих поляків вісім мільйонів долярів. Це значить, що кожен швед пожертвував три доляри. Польські політики за кордоном кажуть, що натиск Заходу не змусив Ярузельського змінити політику. Але була й несподіванка: натиск світової публічної опінії змусив ЗСА припинити війну у В'єтнамі.

Швеція невтральна країна і не хоче собі псувати відносин із СССР, прийняла філософію помагати, але так, щоб не викликати незадоволення Москви, отже допомога тільки гуманітарна, яка не має нічого спільного з політикою. Тому також Швеція не погоджувалася на економічні санкції щодо Польщі, шведська лівиця гістерично антиамериканська.

Найбільш зрозуміння „Солідарність мала у Франції, Еспанії та Італії, хоч в Італії зрозуміння обмежувалось тільки до інтелектуалів. Робітництво і нарід до випадків у Польщі були байдужі. У скандинавських країнах існує плутанина термінологічно-ідеологічна. Люди в тих країнах і досі не можуть зрозуміти різниці між соціялізмом соціял демократії і соціялізмом східньоевропейським, фактично совєтським.

Екзотика польської справи опанувала Австрію. Після конфлікту Великобританії з Аргентиною Польща висунулася на перше місце в пресі, радіо і телевізії Австрії. Телевізія показала третьотравневу демонстрацію у Варшаві. Того не було перед польською трагедією. Коментар взагалі був добрий і австрійське радіо дає повідомлення польською мовою. За першотравневої демонстрації роздавана летючки такого змісту: польські робітники опинилися під воєнним законом. Активісти вільного незалежного професійного союзу опинились у концентраційних таборах. Провідники страйку проти запровадження воєнного стану засуджені на п'ять і сім років в'язниці. Кати польської робітничої кляси не вагаються тягнути перед свої трибунали тяжкохворих. Ми приналежні до робітничого професійного руху, твердимо, що терпіння польського населення не скінчиться, поки робітничий рух не буде мати свого власного представництва. Хаос викликали не антисоціялістичні елементи, а нездібна-тупа кліка бюрократії. Завдання австрійського робітництва є допомогти польським робітникам скінчити з хаосом. Уряд Австрії виступив з пропозицією утворення Комітету Робітничого Руху для допомоги „Солідарності" при Соціялістичному Міжнародному Комітеті.

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!

Д-р мед. Роман Осінчук

Обслідування грудної залози й маммографія

Пістряк, чи як частіше вживана назва рак, грудної залози належить до відносно часто виступаючої хвороби серед жінок дорослого, а радше старшого віку, то у великому відсотку веде до смерти. Як подає державна статистика, то пістряк атакує одну на десять старших жінок і є статистично другою причиною смертности на пістряка грудної залози з-поміж усіх родів пістряка жінок у ЗСА.

У біжучому році вчені канцерологи припускають, що в ЗСА буде хворувати на пістряка грудної залози понад 150,000 жінок, а в тому можна очікувати біля 40,000 смертних випадків. Лікарський досвід та обсервація дають доказ на те, що пістряк грудної залози розвивається радше у жінок старшого віку (коло 50-ки) та особливо у тих, що вживають алкогольні напитки бодай три рази тижнево, у опасистих жінок та таких, що вживають у своєму харчуванні більше товстих страв, в яких є щонайменше 25 відсотків товщу денного харчу. Державний канцерологічний інститут у своєму річному звіті підкреслює, що пістряк грудної залози захоплює щораз молодших жінок й тому звертає на ці факти свою увагу та заохочує жінок до постійного самообслідування своїх грудних залоз та при найменшому підозрінню чи знахідці якогось стверднення чи льокального згрублення у своїй грудній залозі негайно звертатись до лікаря для професійної перевірки своїх залоз та евентуально переведення т. зв. маммографії, чи рентгологічного дещо складнішого та особливого дослідження обох залоз.

Але тут рентгенологічне дослідження чи маммографія, натрапляє на деякі труднощі та розходження у поглядах так серед жінок як теж серед лікарів канцерологів. Відносно багато жінок необізнаних із маммографією ставлять деякі застереження до частих рентґенологічних, себто профіляктичних, дослідів Рентґеном грудної залози тому, що бояться шкідливого впливу цих променів на своє тіло, чи й на самі залози, особливо жінок молодшого віку. І не без рації! Бо в деяких наукових статтях „Американського Медичного Журналу" з останнього року появились теж застереження навіть лікарів до вживання частішої маммографії у жінок, особливо молодшого віку, себто нижче 45-40 років життя. Тому залишається дуже корисна метода обслідування грудних залоз шляхом пальпації чи обмацування своїми власними руками.

Цю безкоштовну, але дуже важну методу самообслідування обох грудних залоз повинні виконувати жінки регулярно та бодай раз у місяць, починаючи вже від 35-го року життя. Таким чином кожна жінка набере досвіду у самообслідуванні, а шляхом пальпації, набере досвіду в обслідуванні грудної залози, пізнає докладно консистенцію грудної тканини в різних місцях залози й таким чином легше зможе відчути своїми пальцями якінебудь обмежені стверднення чи початковий розвиток навіть найменшого ґудзка.

Таке обслідування грудних залоз повинні жінки переводити бодай раз на місяць, ранком, після сну, бо тоді усі тканини є дещо м'якші після нічного відпочинку й більше доступні до докладнішого обслідування. Взявши грудну залозу поміж пучки пальців обох рук треба поступово обмацати залозу, починаючи від підстави залози, себто причепу залози до грудної клітки, ідучи до вершка залози, себто до пипки чи смочка залози. У молодих жінок звичайно консистенція залози є дещо м'якша на підставі та дещо твердша ближче смочка. Проте у старших жінок особливо тих, що годували груддю своїх дітей можуть і нормально бути деякі тверді місця у залозі, хоч не патологічні.

Після кількох таких обслідувань кожна жінка зорієнтується у ґеоґрафії своєї залози і зможе скорше завважити появу якогось ненатурального ствердніння чи льокального невеличкого згрублення. Завваживши щось такого повинна звернутись до свого лікаря до лікарського дослідження чи, як треба , і виконання маммографії. Вчасне виявлення якогось патологічного ґудзка чи й початкового розвитку пістряка грудної залози звичайно запобігає інфільтрації пістрякових клітин до лімфатичних залоз і таким чином дорогою невеликого операційного заходу зможе усунути в початковій стадії розвитку ще зльокалізованого пістряка та врятувати життя.

Попереднього року була дуже голосна в радіо, телевізії та часописах виконана маммографія та після того операція грудної залози, виконаної у нашої „фирст" лейді Ненсі Реґен. У зв'язку з цим канцерологічні станції заохочували жінок, ооособливо старших, до досліджування грудних залоз шляхом маммографії та навіть подавали відносно низькі оплати у висоті 40 долярів. Проте, на мою думку, треба звернути увагу жінкам на регулярне своє власне обслідування дорогою пальпації грудної залози, а рішення коли робити маммографію залишити своєму лікареві.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Мирослав Антохій

ДМИТРО ЧИЖЕВСЬКИЙ В ОЦІНЦІ ЮРІЯ БОЙКА

До нечисленних наукових видавництв на Заході, що включили в свою видавничу програму також публікації з україністики, належить від деякого часу й відоме університетське видавництво Карла Вінтера, засноване 1822 року в Гайдельберзі. У цьому видавництві вийшов у 1979 році п. з. „Gegen den Strom" (Проти течії") збірник наукових розвідок проф. Юрія Бойка з історії слов'янських літератур, а в 1985 році, за його ж редакцією, збірник доповідей, виголошених на міжнародному літературознавчому симпозіюмі, що відбувся в Мюнхені 11-го—12-го січня 1983 року. Цей симпозіюм був присвячений темі „Український романтизм і неоромантизм на тлі европейської літератури" й під цим заголовком вийшов у світ також згаданий німецькомовний збірник.

Слід з приємністю відмітити, що завдяки послідовним заходам проф. Ю. Бойка, видавництво Карла Вінтера у Гайдельберзі почало в цьому році видавати праці з літературознавчої україністики окремою серією п. н. „Beitrage zur ukranischen Literaturgeschichte". Новою серією видань завідують професори-славісти Ю. Бойко (Мюнхен) і Ф. Шольц (Мюнстер). Перше видання цієї серії присвячене одному з найвидатніших українських учених цього сторіччя, Дмитрові Івановичу Чижевському (1894-1977.* (Jurij Bojko-Blochyn: Dmytro Ivanovyc Cyzevs'kyj. Heidelberg: Carl Winter Universitatsverlag, 1988, 32 стор). У рельєфному літературознавчому портреті цього всесвітньовідомого славіста, Ю. Бойко розглядає й обговорює головним чином його вагомий внесок у сучасну україністику. Спроби належно оцінити цей внесок було зроблено ще за життя вченого (Євген Пизюр — 1955, Юрій Шевельов — 1956, Юрій Лавріненко — 1971), та вони мали радше фрагментарний характер, бо не охоплювали всієї україністичної спадщини Д. Чижевського. Не зроблено цього й у даній розвідці, проте читач знайде в ній не тільки вдумливу аналізу літературознавчої методології видатного вченого, а й немало нових спостережень та слушних коректив до наукової оцінки його головних україністичних праць.

Проф. Анджей Вінценз, автор великої монографії про гуцульську антропонімію, справедливо назвав Д. Чижевського довголітнім „патріярхом" німецької славістики й останнім її полігістором (тобто вченим різних галузей гуманітарних наук). Коло наукових зацікавлень проф. Чижевського було незвичайно широке й багатогранне, і також багатогранною є і його наукова спадщина (понад 900 друкованих праць). Сам учений визначав вісім головних тем, що їм він присвятив свою невтомну науково-дослідницьку діяльність: історія філософії у слов'янських народів, порівняльна історія слов'янських літератур, німецькі впливи у духовному житті слов'ян, слов'янська лексика, філософія мови, стисла філософія, історія Церкви, історія слов'янських культур.

Значне місце в науковій спадщині Д. Чижевського займає україністика в широкому й вузькому розумінні цього слова. Важко перелічити те коло україністичних проблем, над якими працював наш видатний учений, бо воно сягає від античної літератури в старій Україні через українську філософію та історію літератури до фонології і морфонології сучасної української літературної мови. Низку важливіших праць Д. Чижевського з українського літературознавства розглядає Ю. Бойко в обговорюваній розвідці. Аналізуючи літературознавчу методологію вченого, автор порівнює його з М. Грушевським та С. Єфремовим і доходить висновку, що ніхто так чітко не визначив зв'язку між українською літературою і розвитком світової літератури, як це зробив Чижевський. Він також виразно розмежовував старокиївську і старомосковську літератури, вказував на українське походження билин, які частково збереглися на Україні майже до XVIII сторіччя, та переконливо довів, що автором „Галицько-Волинського літопису" не міг бути автор „Житія Олександра Невського", як це твердив російський літературознавець Д. Ліхачов.

Серед наукової спадщини Д. Чижевського знаходимо не тільки численні монографії, статті та рецензії, видані різними слов'янськими і неслов'янськими мовами, а й придуману вченим серію невеличких статтей-нотаток, що виходили протягом ба-

(Закінчення на стор. 4)

Микола Руденко

ДЕРЖАВНЕ РАБСТВО

I.

Мабуть, десь є точне визначення, що таке рабство або, як прийнято казати, наукова дефініція. В одній совєтській енциклопедії про раба сказано так: раб не був суб'єктом права — він був лише його об'єктом. Може, це й справді мовлено по-науковому, не знаю. Але добре знаю дещо інше: автор цієї дефініції дбав про те, щоб його вчену формулу якомога менше людей зрозуміло. Бо якщо на цю тему писати надміру прозоро, то й сам станеш лише об'єктом права.

Не будемо домагатися безсумнівної науковости — обмежимося тим, що нам відомо про рабство. У минулі тисячоліття це була людина іншої народности, або племені, котру завойовники змушували виконувати якусь роботу — на господаря чи на державу. За свою працю вона одержувала тільки те, без чого неможливо підтримувати фізичне існування. Гадаю, сказаного досить, щоб мати уявлення про рабство. Що ця людина не була вільною, цілком ясно з умов її праці — її праця неминуче примусова. Далі самозрозуміло, що цю людину доводилося стерегти — інакше вона втече...

Прошу звернути увагу ось на що: рабами робили чужинці — здебільшого полонених та завойованих. Покищо історія не знає державної формації, котра перетворювала на рабів своїх власних громадян. Раби належали багатому рабовласникові чи державі (скажімо ті, що споруджували єгипетські піраміди), але це були невільники, котрих пригнали з чужих земель.

І лише в XX столітті на земній кулі з'явилася держава, яка перетворювала на державних рабів своїх власних громадян. Робилося це з такою витонченою демагогією, що цивілізований світ кілька десятиліть про це майже нічого не знав. Знали ті, хто потрапляв у рабство. Їх було багато, дуже багато — десятки мільйонів водночасно.

Я не буду деталізувати того, що вже стало загальновідомим. Хочу розглянути цю болісну проблему з того боку, який іще й досі перебуває в затінку. Ну ось хоча б таке питання: як могло статися, що рабовласницька держава (а вона такою лишається й досі!) посідає поважне місце серед цивілізованих держав і навіть часом здобуває статус „народної демократії?"

Зрештою тут немає жодних таємниць — відповідь відома кожному, хто дивиться на речі не через рожеві скельця: кремлівська олігархія так уміє нав'язати світові свої власні судження про себе, що світ починає приймати їх за об'єктивну реальність. Щоб здерти цю облудну машкару, треба починати з назви: Союз... Хто об'єднався в цей Союз?.. Республіки — тобто суверенні держави...

Це найперша і мабуть, найнахабніша брехня, бо насправді ніякого Союзу немає. Так називає себе найбільша в світі імперія. Жорстокішої імперії не знав світ — це нині випливає навіть із того, що пишуть про власну державу совєтські часописи. Або, скажімо, оті горезвісні народні демократії — скільки разів їх криваво прасували московські танки! Тим часом варто звернути увагу на мовну (і не лише мовну) конструкцію типу масла масляного — в твій мозок ніби молотком вбивають оцю непорушну істину: нічого демократичнішого в світі не буває, ніж те, що вийшло з Кремля. Відомо ж бо: народ і демос — те ж саме, але сказане різними мовами. Отже „народні демократії" дослівно означає „демократичні демократії". Безглуздя, звичайно. Зате застрягає в черепі, наче цвях. Щоб його витягнути, потрібні майже нелюдські зусилля. Я кажу про людей, на яких цілодобово й цілорічно звалюються пропаґандистські водоспади, від яких неможливо сховатися.

Або, скажімо, "народні будови" — люди сотнями тисяч, навіть мільйонами гинули на спорудах типу Біломорканала, їх так само безкарно пристрілювали наглядачі, як це велося у фашистських концтаборах, трупи падали в круті заміси бетону, кістки робилися арматурою шлюзів...

Та хіба є в нашій мові слова, здатні відтворити ці страхіття? А в офіційних документах про все це говорилося так: „Практичне здійснення цього грандіозного і найважчого за виконанням будівництва покладено на Наркомвнусправ на чолі з загальнонародним улюбленцем сталінським наркомом товаришем Єжовим".

Я не вигадав цей фальшомовний документ — то була звична державна мова сталінських часів. І ось навіть Максим Ґорький, стоячи на палубі пароплава, що входить у біломорський шлюз, захоплено звеличує залізну волю Сталіна. Не думаю, що він це робив з якихось спекулятивних міркувань — то було потьмарення, що впало на мозок найгуманніших діячів світу. А коли до Ґорького прийшло гірке протверезення, сталінські чекісти йому вкоротили віку.

Сьогодні на сторінках „Ізвестій" і „Огонька" вільно друкуються статті про так звані народні будови сталінської епохи — гласність! Та ось мене що засмучує: ґорбачовська гласність замовчує, що державне рабство й досі лишається майже таким самим, яким воно було завжди. Тільки й того, що сучасний наглядач не може так просто, з садистською незворушністю пристрелити зека, як це робилося за Єжова чи Берії. Та ще одна відмінність: не менше, ніж чотири мільйони сучасних рабів — це вже не „вороги народу", а здебільшого побутові правопорушники, тобто кримінальний елемент. Сюди ж, до кримінальних, зараховані й політичні, кількість яких у Совєтському Союзі становить державну таємницю. Але в офіційних розмовах їхня наявність завжди заперечувалась — мовляв, існують лише карні злочинці та й годі. Тут, як і завжди, пріоритет належить дефініції, а не сутності — те ж саме, що у випадку з народними демократіями. Досвід показує, що дуже багато людей на Заході через свою чесність і порядність (і водночас наївність) схильні бачити в кремлівських дефініціях ті ж самі значення, до яких вони звикли у себе вдома. Їм і на думку не спадає, що рабську працю можна назвати „справою честі й геройства".

Закінчення буде.

Пластовій станиці...

(Закінчення зі стор. 1)

Пластова домівка у Вінніпеґу

Архиєрейська Служба Божа

страція місцевих і приїжджих, колишніх та теперішніх членів Пластової Станиці. Після реєстрації в просторій долішній залі і короткого привіту станичнго пл. сен. Остапа Гавалєшки всіх пригощали смаколиками, а в загальному це була перша зустріч всіх приїжджих з місцевими друзями, яких до цих пір розділяла не тільки віддаль, але й довгі роки розлуки. Не одне з присутніх цього теплого літнього вечора помандрувало стежками минулої молодости, коли оглядали виставку пластових праць, де було включено багато знімок з діяльности пластової станиці впродовж 40 років, кожний пробував розшукати своїх друзів і себе. До пізнього вечора пливли потоки спогадів про юність, пережиту у цьому місті в гурті близьких друзів, й не один раз заходило око сльозою, дивлячись, як молодь-діти отих всіх колишніх Галь, Тетян, Оль, Зень і Юрків, Степанів, Славків і Левків весело забавлялись як і колись їхні батьки.

Рано в суботу, 20-го серпня, всі знову зібралися у домівці, де було спільне снідання, приготоване друзями сеніорами і членами Пластприяту. Знову зустрічі, знову спогади, знову радість спільних переживань, а з цим і віра у пластову дружбу, організацію і оптимістичне майбутнє. Після обильного сніданку поїхали оглядати „український" Вінніпеґ, бо для приїжджих колишніх вінніпежан він таки змінився. Добрі господарі придбали для „чужинців" транспортацію і місцевих ґідів, то ж і не диво, що оглядини вдалися. Оглядали десятки українських церков і інституцій, Осередок Культури і Освіти, будинок КУК, пам'ятник Т. Шевченка перед манітобським парляментом і мистецький пам'ятник жертвам голоду 1932-33 років, проєкт мистця Романа Коваля, що красується перед головним входом до міської ради Вінніпеґу та багато інших. Увечорі цього дня о год. 7-ій в готелі Марлборо Інн відбувалися бенкет і забава. Тут своєю вмілістю господаря і ведучого програмою написувався; Степан Корбутяк то ж все проходило як слід.

Ювілейний бенкет розпочато коротким привітом всіх гостей від господаря бенкету С. Корбутяка, який попросив Митрополита Максима Германюка, провести молитву.

Під час бенкету продовжувано дальшу програму, що складалася з таких стандартних точок, як представлення гостей головного стола, відспівання многоліттєвія з нагоди ювілею, представлення станичних і голів Пластприяту та делеґатів громадських організацій. Станичний О. Гавалєшка представив головного промовця, що ним був колишній член вінніпеґської станиці Юрій Даревич, який зумів вміло всіх повернути в щасливі дні юности, проведені у Вінніпеґу. В цьому місці не забули пригадати й тих своїх друзів, що вже відійшли на Вічну Ватру.

З коротким і повним батьківської гордости словом до колишніх і теперішніх членів Станиці промовляв Владика Германюк.

З привітом від Української Православної Церкви виступив недавно прибулий з України о. протоієрей Василь Романюк, що разом зі своїм сином Тарасом прийшов святкувати з пластовою братією. Він говорив з признанням для пластунів в першу чергу про те, що зберегли в своїй організації українську мову і бажав їм дальших успіхів у майбутньому. Переплітаючи поодинокі точки програми, господар окремо вітав пластових друзів — колишніх вінніпежан, вичисляючи міста Америки і Канади, з яких вони прибули, щоб спільно відсвяткувати ювілей початків свого пластування, а тоді відчитав назви організацій та товариств, від яких наспіли привіти.

Тому, що пластова братія завжди склонна сприймати життя з усміхом, перейдено до точок пластового гумору. Подруга Оксана Шулякевич вміло потрапила відтворити у коломийкових строфах, вільного стилю епізоди з життя станиці Вінніпеґу та її членів. Друг Ігор Ґаврачинський пробував пригадати історію станиці в прозірках, а кожний вміжчасі робив скорі порівняння колись і тепер. З незабутнім дуетом виступили друзі Остап Гавалєшка і Любомир Шулякевич, які нав'язали пластовий гумор до музичних напрямків теперішніх часів.

Господар вечора перейшов до заключної точки — дякуючи членам Організаційного Комітету, представляючи всіх поодиноко і попросив о. В. Романюка провести молитву. Офіційна частина ювілейного бенкету закінчилася.

Наступною точкою цього вечора була забава під звуки голосної місцевої оркестри, з чого, як і годиться, скористалась присутня молодь.

В неділю, 21-го серня, всі попрямували до Українського парку, розташованого на березі озера Вінніпеґ, на посілостях якого приміщуються пластові табори, де вчорашні вечірні елеґанти тепер в пластових одностроях зібралися на Архиєрейську Службу Божу, яку о год. 2-ій відправив Митрополит М. Германюк в асисті о. Романа Кисілевського (капеляна пластової станиці), о. Романа Добрянського, о. Ігоря Шпитковського (гостя з Австралії) та о. Семена Їжика. Дияконував Нестор Яківчук.

Митрополит М. Германюк ще раз вітав пластову братію з святкуваннями, пригадав про ще один ювілей, що його обходять всі українці в цілому світі, а саме 1000-ліття Хрищення України та побажав дальших успіхів у пластуванні.

Батьки і діти

По Службі Божій всі уніформовані пластуни уставилися до спільної знімки, а тоді до загальної знімки всіх присутніх, місцевих і приїжджих, уніформованих і цивільних, колишніх й теперішніх, але всіх таких близьких одне одному, пластових друзів.

Тепле сонце пізнього літа весело пестило радісні обличчя дітвори і юнацтва, які написувалися перед публікою своїми спортовими вмілостями. Тут і там стежками проходились поважніші громадяни, що вже вспіли переодягнутись в цивільний одяг, прямуючи в сторону озера чи пластової таборової площі, щоб у гурті чи одинцем пригадувати, мріяти і радіти. Скрізь по цілій площі чути радісні вигуки зустрічей і привітів, нав'язуються нові знайомства. Як радісно глядіти на це молоде покоління, що продовжує ходити батьківськими стежками, самовпевненим кроком молодої людини. Що ж майбутніх 40 років у їхніх руках! Щасти їм, Боже! Вірю в їхні спроможності продовжувати плекати ідею пластування і дружби в користь своїх громад і народу, з якого вийшли!

Літній день прямує назустріч вечора, багряним колесом хилиться сонце до заходу. Спішимо вечеряти, бож після того прощальна ватра, але як і завжди на всіх пластових святах дощ міняє пляни. Ватру чи радше точки виступів пластової ватри перенесли до дещо переповненої їдальні.

Ватру відкриває друг станичний, вітаючи всіх присутніх на святкуваннях у цей ювілейний 1988 рік, що підкреслює своєю декламацією новачка Гаврачинська. Хвилиною мовчанки вшановано пластових друзів і приятелів Пласту, що засіли при Вічній Ватрі десь там... Думки самі несуться й до тих, що не є тут присутніми сьогодні, а так шкода. „До підпалення ватри виступи", — наказ, до гурту похилених постатей зближаються ті, що мають підпалити ватру. Чути чирк сірника, а тоді бачимо і чуємо як оживає в звуках і рухах тих похилених постатей уявна ватра, причувається тріскотіння смерекових гілок, ватра починає горіти. Уява стає дійсністю, по шибах вікон лопотить дощ, „але ніщо нам лихо ні пригоди..." і ватра проходить своїм порядком. Пластовий гумор здав ще один іспит, у змодернізованій постановці „Сіндерели-Попелюшки", артисти всі члени вінніпеґської станиці, незрівнянні у своїх ролях, старше пластунство написується неперевершеною мімікою предметів і подій, а колишній рій новачок „Бджілка", тепер серйозні сеніорки, відставляють популярну точку „Аллаха" з дещо відмінним закінченням. Радісно й скоро проходить час в рідному і близькому гурті і ватра добігає до кінця. На дворі ущухає дощ... Стаємо в коло і з дивними й незбагненними почуваннями співаємо „Ніч вже йде...", а за кілька хвилин лунає „Добраніч".

Вийшовши надвір, бачимо, що дощ перестав падати, а на небі почали показуватись зорі. Тоді без зайвих наказів всі попрямували на площу де накрита від дощу пишалася збудована пластовими друзями ватра. Ще раз залунав наказ, до підпалення ватри виступи, і тепер зі справжніми запаленими смолоскипами виступило 40 пар від новацтва почавши до новоприїжджого з України, з найдальше віддалених і близьких міст Америки і Канади, юнацтво, старше пластунство і сеніори. Запалала наша ватра, горить, горить...", а в її полум'ї полинули у простори і до висот спогади, мрії, бажання і стремління до кращого спільного завтра.

І знову „Добраніч" у дружньому колі, а згодом прощальний стиск руки, обійми друзів, і розійшлись у вечірню темряву поодинокі постаті і гурти колишнього новацтва, юнацтва, старшого пластунства і сеніорів.

Але ватра ще довго горіла поза північ, бо біля неї залишились і співали українських пісень теперішнє юнацтво і старше пластунство, мріяли про радісні дні прийдешнього. Лунала українська пісня по манітобських преріях, при північному сяйві, а співало її нове покоління українського пластунства.

Пітсбурґ зорганізував Об'єднання Українських Виборців

У понеділок, 22-го серпня ц.р. зійшлась ініціятивна група українських виборців у Пітсбурґу та рішила зорганізувати Ад-Гок комітет „Об'єднання Українських Виборців Західньої Пенсильванії". До тимчасової управи вибрано екзекутиву у складі: С. М. Тимяк — голова, М. Корчинський — заступник голови, та члени: Марта Фарлі-Пісецька і Ю. Поліщук. Членами управи стали: М. Баран, С. Вачек, П. Голованець, А. Ґерманський, М. Комічак і Т. Корчинська.

Це був неначе відгук на заклик, що його зробив у листі до „Свободи" п. Я. Падох (гляди ч. 169 із 3 вересня ц.р.) під заголовком: „Чи змарнуємо й ці президентські вибори?". Об'єднання буде базуватися на членстві представників з обох партій: демократичної та республіканської, а також включатиме тих, хто не є в жадній партії. Головним завданням новоствореної організації буде:

1. Збільшити число зареєстрованих українських виборців;

2. Інформувати кандидатів обох партій про проблеми важливі для української громади;

3. Довідатись від кандидатів, особливо на пост президента Америки, про їх наставлення до питань, що турбують українців;

4. Ознайомити нашу громаду з намірами і ставленням поодиноких кандидатів до української проблематики і дати українським виборцям рекомендації як найдоцільніше віддати свій голос.

Залишилось лише кілька тижнів до голосування, що відбудеться 8-го листопада ц.р. Цей час дуже критичний, бо тоді політичні партії намагаються приєднати для себе не тільки одиниці, але і організації, групи чи так звані виборчі бльоки. За підтримку вони обіцяють розуміння і піддержку для потреб і бажань даної групи виборців. Час виборів — це час, коли голос кожного виборця є важливим, бо він може стати вирішальним. Це зокрема є важливе у Пенсильванії, бо цього року вважають, що мала група може рішити долю даного кандидата. Це створює пригодні умови для скріплення позиції українського виборчого бльоку.

Досі ми, українці, мало використовували нагоду виборів для скріплення нашої позиції та нашого престижу у американському політичному світі. Про нас мало знають та з нами мало хто рахується. Прийшов час, щоб цю прогалину направити і 1988 виборчий рік — це непересічна нагода вийти українським виборцям на політичну арену. Для цього треба вперше зорганізуватись і це спонукало до створення „Об'єднання Українських Виборців Західньої Пенсильванії із центром у Пітсбурґу та із сіткою, що об'єднує всі частини Західньої Пенсильванії де живуть українці, незалежно від їхнього віроісповідання чи партійної приналежности. Під цю пору комітет активно організує членство. Управа розсилає сотні листів із закликом приєднатись до нашої організації та статиї її членом. Екзекутива і члени працюють у терені та зв'язуються із нашими організаціями, товариствами та із парафіянами місцевих церков та приєднують членів. Для кращого успіху, члени комітету інформують громадян кожного тижня на хвилях української радіопрограми Михайла Комічака.

Тимчасова управа підготовляє загальні збори, які відбудуться в неділю, 25 вересня ц.р. на Пітсбурзькому університеті в Англійські національній кімнаті, початок о 4:30 по полудні. В той час там буде відбуватись традиційний річний Український фестиваль. На порядку нарад буде прийняття статуту, вибір управи на першу каденцію, узгіднення програми на найближчі тижні перед виборами, зокрема проєкти листів до поодиноких кандидатів. У цих листах звернемось до кандидатів, щоби вони виявили своє ставлення та дію до справ, що є важливими для української спільноти. Для приміру, будемо вимагати конкретного ставлення кандидатів до прав людини, зокрема до українських політичних в'язнів у СССР, до свободи релігії та легалізації українських церков в Україні, а також до справи продовження дослідів голодомору в Україні у 1933-34 рр. і до порушень та надужить, що їх робить ОСІ та інші. Комітет звертається до всіх читачів із Західньої Пенсильванії, щоб вони листовно зголошували своє членство чи зголосили піддержку для нашої акції. Адреса комітету: Ukrainian Voters Coalition of Western Pennsylvania (short: UVC of W. Pa.) 95 South seventh st., Pittsburgh, Pa. 15203.

С. М. Тимяк

Внук...

(Закінчення зі стор. 1)

Фйодором М. Бурлацким, у якій говориться, що система, яку практикував Л. Брежнєв, була „гнилою" згори на долину. Статтю Бурлацкого надрукувала „Літературная Ґазета", у якій автор розповідаючи про молоді роки Брежнєва, суґерує, що він вже тоді мав нахил до перекупства і привласнювання собі державного майна.

А. Брежнєв, навпаки, каже, що його дід був „плодом" сталінського режиму, у якому він виростав і „ліз" по партійній драбині догори. Про свою тітку Ґаліну Брежнєву, Андрей зґірдливо висловлюється, що це вона була тією „спокусливою силою", яка вманеврувала усіх своїх чоловіків у злочинні справи. Крім того вона була жадна матеріяльної наживи. Заяву А. Брежнєва в майбутньому прокуратура може використати проти Ґаліни, якщо в КҐБ вирішать, що вже прийшов на неї час, — кажуть спостерігачі.

Зустріч з П. Рубаном в Йонкерсі

У п'ятницю, 9-го вересня, українська громада Йонкерсу мала приємну нагоду зустрітися, вислухати й погостити відомого борця-правозахисника і довголітнього політичного в'язня Петра Рубана, який недавно прибув до Америки, з'єднавшись із своєю родиною.

Зустріч, яку влаштував 11-ий Відділ ООЧСУ в Йонкерсі, відкрив голова Дмитро Івасютин, тепло привітавши шановного гостя, а дальше ведення передав відомому громадсько-політичному діячеві Леву Футалі, який у короткому слові накреслив важкий життєвий шлях П. Рубана, позначений його глибоким українським патріотизмом і невгнутістю перед жорстоким комуністично-московським окупантом та в пазурях КҐБ.

Перед зустріччю з громадою Петро Рубан, з допомогою перекладача Романа Зварича, дав інтерв'ю представникам місцевої американської преси, подавши докладний опис нелюдяно-злочинного в'язничного режиму і висловив свій погляд на теперішню ситуацію в московській імперії, зхарактеризувавши заходи Ґорбачова, як спробу обдурити Захід і замаскувати справжню дійсність.

48-літній П. Рубан, за фахом мистець-скульптор, інтарсист, провів 22 роки, тобто майже половину життя, в ув'язненні, в жахливих умовах каґебівської катівні. Але у своєму півторагодинному виступі перед громадою гість волів не розповідати про особисті страждання і тортури, а зосередити увагу слухачів на облудності ґорбачовських гасел, т. зв. перебудови і гласности, в порівнянні з реальною дійсністю, бо найжорстокіша, знущальна система примусу й досі там залишається тотальною, а злочини проти пюдського, національного є в самій суті комуністичної ідеології.

Ознайомившись із життям українців в Америці, П. Рубан висловив подив і признання за їхню працю, численні надбання в ділянці збереження української культури, мови, виховання молоді в українському дусі, а зокрема за допомогу українському народові в його боротьбі за визволення і своє національне „я". Шановний гість докладніше зупинився на ідеї нашого активного сприяння кооперативному рухові в Україні, вбачаючи в тій кооперативній ідеї можливості не тільки економічного, але й національного піднесення народу. На численні запити присутніх П. Рубан давав вичерпні відповіді, доповнюючи ними свій виступ.

Після запитів і дискусій Л. Футала сердечно подякував гостеві, а понад 125 присутніх відспівали „Ще не вмерла Україна". Українська громада і організації Йонкерсу також щедро відгукнулися матеріяльною допомогою для П. Рубана і його родини, а представники місцевих громадських організацій гостили визначного борця і патріота товариською перекуской, за якою продовжувалися розмови й обмін думками.

П. Рубан вже у вільному світі продовжує свою невтомну боротьбу за суверенні права українського народу, виступає зі свідченнями перед американським Конґресом, перед політичними чинниками стає в обороні політв'язнів совєтських ҐУЛаґів, розкриває правду про суть „імперії зла" та плянує й далі виступати перед українськими громадянами і публікувати статті в українській пресі.

В. Юрченко

Дмитро...

(Закінчення зі стор. 2)

гатьох років у двох німецьких славістичних журналах п. н. „interarische Lesefruchte" („Літературні плоди читання"). В цих статтейках Д. Чижевський порушував різнорідні питання слов'янської філології, ділився власними спостереженнями, а іноді навіть цінними знахідками. Проф. Бойко вказує зовсім слушно на їхнє тривале значення і радить кожному досліднникові історії української літератури їх уважно прочитати. Радимо прочитати з не меншою увагою критичну аналізу Ю. Бойка важливих для українського літературознавства праць, що їх Д. Чижевський присвятив українській бароковій літературі та пов'язаній з нею творчости Григорія Сковороди, а також його „Історії української літератури від початків до доби реалізму".

Підумовуючи сказане у своїй розвідці, проф. Бойко стверджує, що Д. Чижевський назавжди належатиме до найвизначніших дослідників української літератури. „Десяті роковини його смерти повинні спонукати україністів, присвятити його духовній спадщині більшої уваги ніж до цих пір".

Цінним вкладом у сучасну чижевськіяну є, без сумніву, це перше видання україністичної серії відомого гайдельберзького видавництва. У друкові знаходиться монументальна праця Пантелеймона Куліша „Записки о Южной Руси", видання 1857 року, яке пізніше не передрукувалося. Значення цього видання для української етнографії, історії і літератури — величезне (в цій книжці сполучені два томи — разом понад 700 стор.). Дальшим виданням будуть твори академіка Сергія Єфремова, замученого на засланні в 30-их роках. Його книжки, на Україні, вилучені й знищені. Як одвертий ворог окупації України, він не може бути реабілітований. Його блискучий стиль, його темперамент, глибина його знань у ділянці літератури і національно-культурного руху — невичерпні. Передбачено видати також ті твори Бориса Грінченка, які й в умовах гласности на Україні не будуть передруковані.

ІНШЕ СЛОВО — ІНШЕ ПОНЯТТЯ

У статті д-ра Мирослава Куропася п.з. „Запопадливі дорадники Буша" („Свобода", ч. 180 з 21-го вересня ц.р.) треба читати: „КҐБ має також порахунки з українською громадою в ЗСА, як ми це бачимо із ряду теперішніх видань з очорнюванням нашої громади". — Ред.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Футбольний турнір УСТ „Львів"

Заходами УСТ „Львів" Клівленд відбувся в суботу 3-го вересня на площі сумівської оселі у Віллінгтоні, Огайо, футбольний турнір для українських клюбів середнього заходу. В змаганнях, що відбулися в двох вікових групах (юнаки й чоловіки) взяло участь п'ять (на зголошених шість) дружин — а це з Міннеаполісу, Чикаго, Дітройту й Клівленду.

Турнір, крім доброго технічного рівня й великого ентузіязму учасників (мимо цілоденного дощу) — виказав теж певні організаційні трудноші клюбів. Турнірoвий комітет та глядачі могли тільки згадувати колишню силу поодиноких клюбів, що ще так недавно могли чванитися великою кількістю своїх дружин. Треба надіятися, що ця „перша ластівка" до відновлення популярности копаного м'яча в нашій окрузі дасть добрі наслідки в майбутньому.

Використовуючи добру, приязну атмосферу, представники поодиноких клюбів перевели вступні переговори відносно зорганізування першостей СУАСТ — Захід вже в травні наступного року в Дітройті.

Управа УСТ „Львів" та члени комітету вложили в організацію турніру багато труду й матеріяльних фондів, а їхні заходи були влегшені позитивним наставленням та співпрацею Управи оселі та Командою Здвигу СУМА, що було з вдячністю підкреслене при церемонії роздачі трофеїв, що її перевели секретар І. Росул та голова клюбу І. Федьків. До успіху турніру треба теж зачислити чисто український склад всіх дружин.

Група чоловіків:

УСТ „Львів" — УСТ „Крила" Чикаго 4:0 (3:0): стрільці воріт: Я. Чухрай, О. Росул та І. Данко 2; суддя А. Шепарович.

УСТ „Львів" — „Черник" Дітройт 4:1 (2:0); ворота: І. Дзюба, Я. Чухрай, З. Фаріян і А. Футей для „Львова" і Р. Гайдук для „Черника"; суддя О. Росул.

„Черник" Дітройт — „Крила" Чикаго 8:0 (5:0); стрільці воріт: Т. Вовк 2, М. Липецький, 2, Х. Шалай, 2, С. Кахній і Р. Гайдук; суддя П. Браславець.

Кінцевий показник:

„Львів" Клівленд — точок 4, воріт 8:1; „Черник" Дітройт — точок 2, воріт 9:4 „Крила" Чикаго — точок 0, воріт 0:12

Змагання юнаків: „Львів" Клівленд — Міннеаполіс 5:2(3:1); стрільці воріт Олексів 2, Т. Оришкевич, М. Шокалюк і М. Драбяк для „Львова" й Браславець і Ю. Карконь для Міннеаполіс; суддя М. Губач.

С. Маланчук

САНДІНІСТИ І КОНТРАС в Нікараґуа пробують в якийсь спосіб започаткувати чергову рунду переговорів, але жадна з переговорюючих сторін не хоче поступитись. Контрас вимаґають від уряду президента Даніеля Ортеґи Сааведри звільнення усіх політичних в'язнів, ув'язнених на протязі останніх трьох місяців, сандіністи натомість бажають розпочати переговори без жадних передумов. Обидві сторони однак хочуть в якийсь спосіб припинити громадянську війну в Нікараґуа і започаткувати процес відбудови країни, зокрема її економіки. Чергова зустріч представників обидвох сторін правдоподібно відбудеться в Ґватемалі.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II покинув Африку з надією, що його заклик до замирення і поширення справедливости на усі верстви населення стане незабаром реальністю. Останньою зупинкою Папи була місцевість Мапуто у Мозамбіку, де голову Католицької Церкви прощали тисячі африканців з різних племен у своїх традиційних костюмах, піснями і танцями, які були незвичайними, — заявили супроводжаючі Папу особи. В останній своїй проповіді Папа торкнувся справи десеґреґації, тобто зрівняння у правах чорних і білих африканців, маючи на увазі правдоподібно Південно-Африканську Республіку.

РИЧАРД В. МИРФІ, ВИСЛАННИК американського уряду на Близькому Сході, який пробував на протязі довшого часу зменшити напругу між політичними партіями в Ливані і тим самим відкрити шлях до вільних виборів президента в тій країні, заявив, що він переконаний, що ливанські лідери відбудуть при кінці цього тижня спільну нараду і встановлять дату вибору президента. „Я надіюсь, що ливанські лідери оберуть леґальну форму урядування, бо в іншому випадку вони можуть причинитись до поширення хаосу, який тяжко буде пізніше контролювати", — заявив Мирфі.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕПАН СЕРАБИН, член УНС Відд. 455-го ім. Л. Українки в Асторії, Н.Й., помер 2-го липня 1988 року на 64-му році життя. Нар. 1924 року в Бишові, Зах. Україна. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дружину Францис і двох синів Степана і Евгена. Похорон відбувся 6-го липня 1988 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Гентіш-Брехун, секр.

БЕРТА М. ВІЛЬГА, член УНС Відд. 295-го ім. Св. Духа в Акроні, Огайо, померла 11-го липня 1988 року на 75-му році життя. Нар. 5-го лютого 1913 року у Вест Вірджінії. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку мужа Миколу. Похорон відбувся 14-го липня 1988 року на цвинтарі Св. Хреста в Акроні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Керол Періс, секр.

ЕВГЕН БЕРЕЗИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 130-го ім. Св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й., помер 12-го серпня 1988 року на 71-му році життя. Нар. 1916 року в Ню Йорку. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Одарку з мужем Віллямом Равшером і внуків Христину, Михайла і Юрія. Похорон відбувся 15-го серпня 1988 року на цвинтарі Вудловн в Бронксі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Юрій Юрків, секр.

ЮРІЙ МАРІНЧАК, член УНС Відд. 123-го ім. Св. Марії в Скрентоні, Па., помер 15-го серпня 1988 року на 58-му році життя. Нар. 1929 року в Скрентоні, Па. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Брониславу і трьох синів — Юрія, Михайла і Ґері, троє внуків, сестру Марлін Ласковську і брата Едварда. Похорон відбувся 18-го серпня 1988 року на цвинтарі Св. Володимира в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Голик, секр.

СЕМЕН СПІНДА, член УНС Відд. 481-го ім. Івана Франка в Карнеґі, Па., помер 20-го липня 1988 року на 67-му році життя. Нар. 18-го серпня 1922 року в Піттсбургу, Па. Членом УНС став 1941 року. Залишив у смутку сина Семена мол., і сестер Анну Мауро і Еву Ґрос. Похорон відбувся 22-го липня 1988 року на цвинтарі Кальварія в Сквірелл Гилл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Возняк, секр.

ІРЕНА КІЦАК, член УНС Відд. 172-го ім. Івана Франка в Виппані, Н.Дж., померла 9-го серпня 1988 року на 27-му році життя. Нар. 11-го травня 1960 року. Членом УНС стала 1960 року. Залишила у смутку маму Анну, батька Володимира і сестру Юлю. Похорон відбувся на цвинтарі Гейтс оф Гевен в Іст Ґановер, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Осадчук, секр.

ТІЛЛІ СЛАПАК, член УНС Відд. 112-го ім. Св. Марії в Пармі, Огайо, померла 16-го серпня 1988 року на 88-му році життя. Нар. 27-го травня 1900 року в Галичині. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку Карла Слапака, Теда Слапака, Анну Козік і Мері Шріцер. Похорон відбувся 16-го серпня 1988 року на цвинтарі Св. Хреста в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Мері Капраль, секр.

ПАНАС ДІДЕНКО, член УНС Відд. 245-го Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н.Дж., помер 19-го серпня 1988 року на 76-му році життя. Нар. 1912 року в селі Радяч, Малі Будища, Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Анастазію, сина Миколу з родиною і дочку Уляну з родиною. Похорон відбувся 22-го серпня 1988 року на цвинтарі Св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Мартиненко, секр.